

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8371/2551

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 มาตรา 36 ทวิ, ป.พ.พ. มาตรา 1336, พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 มาตรา 26, ป.ที่ดิน มาตรา 3, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 4, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2484 มาตรา 4, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2484 มาตรา 14, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2484 มาตรา 31, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2484 มาตรา 35, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 7, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 11, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 47, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 48, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 69, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 73, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 74, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 74 ทวิ, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, ป.ที่ดิน มาตรา 2

ย่อ / หลักกฎหมาย

พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 36 ทวิ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ใด ๆ ที่ได้มาก็เพื่อนำไปใช้ใน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มิได้มุ่งหมายให้ ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์เช่นเดียวกับเจ้าของทรัพย์สิน ทั่วไปที่มีสิทธิตาม ป.พ.พ. มาตรา 1336 เมื่อที่ดินพิพาทเดิมเป็นป่าสงวนแห่งชาติเป็นที่ดินของรัฐ แม้ถูกเพิกถอนสภาพจากการเป็นป่าสงวนแห่งชาติอันเนื่องจากการดำเนินการตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 26 (4) ก็ยังคงเป็นที่ดินของรัฐอยู่ เพียงแต่เปลี่ยนประเภทของที่ดิน วัตถุประสงค์และการใช้ประโยชน์ในที่ดินและเปลี่ยนหน่วยงาน ของรัฐผู้ดูแลและใช้ประโยชน์ในที่ดินจากกรมป่าไม้เป็น ส.ป.ก. โดยให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา 36 ทวิ ยังคงเป็นที่ดินของรัฐตาม ป.ดิน มาตรา 2 ไม่อาจถือได้ว่า ส.ป.ก. เป็นบุคคลผู้ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทตามกฎหมายอื่นตาม ป.ที่ดิน มาตรา 3 (2) ที่ดินพิพาทจึงไม่มีบุคคลใดมาตามกฎหมายที่ดิน การที่ ส.ป.ก. ออกเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ก. ให้แก่เกษตรกรจึงเป็นเพียงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเท่านั้นไม่ มีผลเปลี่ยนแปลงสถานะทางกฎหมายของที่ดินนั้น การที่ ส. ได้ที่ดินที่มีเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ก. มา ไม่อาจถือได้ว่าเป็นการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตาม ป.ที่ดิน มาตรา 3 (2) จึงยัง มิได้มีบุคคลใดมาตามประมวลกฎหมายที่ดิน และยังคงเป็นป่าตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4 (1) การที่จำเลยที่ 1 ตัดฟันโค่นไม้ประดู่อันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ในที่ดิน ส.ป.ก. 4-01 ก. ของ ส. โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงมีความผิดฐานทำไม้หวงห้ามโดยไม่ ได้รับอนุญาต

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2545 เวลาใกล้ค่ำก่อนเที่ยง จำเลยทั้งสองกระทำความผิดต่อ กฎหมายหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ จำเลยทั้งสองร่วมกันทำไม้โดยการตัด ฟัน โค่นล้มไม้ประดู่ อันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ที่มีและขึ้นอยู่ในป่าท้ายหมู่บ้านป่าสัก ตำบลน้ำหมัน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ อันเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดงเยิงพาและป่าน้ำไคร้ แล้วตัดออกเป็นท่อน ๆ เพื่อแปรรูปและชักลากออกจากป่าต่อไป อันเป็นการทำให้เสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติโดย ไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และโดยไม่ได้รับการยกเว้นใด ๆ ตามกฎหมาย จำเลย ทั้งสองร่วมกันแปรรูปไม้ประดู่ท่อนดังกล่าว โดยการเลื้อนออกเป็นแผ่น ได้ไม้ประดู่แปรรูปจำนวน

11 แผ่น ปริมาตร 0.18 ลูกบาศก์เมตร ภายในเขตควบคุมการแปรรูปไม้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย และจำเลยทั้งสองร่วมกันมีไม้ประคูดังยังมีได้แปรรูปจำนวน 10 ท่อน ปริมาตร 0.32 ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครองโดยไม่มียอดตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลขาย เหตุเกิดที่ตำบลน้ำหมัน อำเภอบ้านลาด จังหวัดอุดรธานี ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 14, 31, 35 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 7, 11, 47, 48, 69, 73, 74, 74 ทวิ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 และริบของกลาง จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 11 วรรคหนึ่ง, 73 วรรคหนึ่ง จำคุก 6 เดือน และปรับ 6,000 บาท ค่าให้การของจำเลยที่ 1 ในชั้นสอบสวนและทางนำสืบของจำเลยที่ 1 ในชั้นพิจารณาเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 หนึ่งในสาม คงจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 4 เดือน และปรับ 4,000 บาท ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ริบของกลาง ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยที่ 1 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิจารณาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องจำเลยที่ 1 ด้วย คืบไม้ประคูดังไม่ได้แปรรูป 10 ท่อน และไม้ประคูดังแปรรูป 11 ท่อน กับรถยนต์กระบะหมายเลขทะเบียน บ-0321 อุดรธานี ของกลาง แกะเจ้าของ นอกจากที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังยุติว่า ตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยที่ 1 ตัด ฟัน โคนล้มไม้ประคูดังอันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ในที่ดิน ส.ป.ก. 4-01 ก. ของนายสะอาดซึ่งได้รับอนุญาตจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวและอยู่ในเขตการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามสำเนา ส.ป.ก. 4-01 ก. เอกสารหมายเลข 1 คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐานทำไม้หวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 หรือไม่ โจทก์ฎีกาว่า เอกสาร ส.ป.ก. 4-01 มิใช่หลักฐานแสดงถึงการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตามความหมายของมาตรา 3 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินที่นายสะอาดครอบครองอยู่จึงยังเป็นป่า การตัดฟันและโค่นไม้ประคูดังในที่ดิน ส.ป.ก. จึงถือว่าเป็นการทำไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ ปัญหาดังกล่าว พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 36 ทวิ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บรรดาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ใด ๆ ที่ ส.ป.ก. ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ หรือได้มาโดยประการอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ให้ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ และให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา 36 ทวิ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ใด ๆ ที่ได้มาก็เพื่อนำไปใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมิได้มุ่งหมายให้ ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์เช่นเดียวกับเจ้าของทรัพย์สินทั่วไปที่มีสิทธิ์ใช้สอย จำหน่าย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336 เมื่อที่ดินพิพาทเดิมเป็นป่าสงวนแห่งชาติเป็นที่ดินของรัฐ แม้ถูกเพิกถอนสภาพจากการเป็นป่าสงวนแห่งชาติอันเนื่องจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 26 (4) ก็ตาม ก็ยังคงเป็นที่ดินของรัฐอยู่เพียงแต่เปลี่ยนประเภทของที่ดิน วัตถุประสงค์และการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และเปลี่ยนหน่วยงานของรัฐผู้ดูแลและใช้ประโยชน์ในที่ดินจากกรมป่าไม้เป็น ส.ป.ก. โดยให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ใน

การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 36 ทวิ ที่ดินพิพาทยังคงเป็นที่ดินของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 2 ไม่อาจถือได้ว่า ส.ป.ก. เป็นบุคคลผู้ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทตามกฎหมายอื่นตามความหมายของประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 3 (2) ที่ดินพิพาทยังเป็นที่ดินที่มีได้มีบุคคลใดได้มาตามกฎหมายที่ดิน การที่ ส.ป.ก. ออก เอกสาร ส.ป.ก. 4-01 จัดสรรในที่ดินของรัฐให้แก่เกษตรกรจึงเป็นเพียงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเท่านั้น ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงสถานะทางกฎหมายของที่ดินนั้น ดังนั้นที่นายสะอาดได้ที่ดินที่มีเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ก. ตามเอกสารหมายเลข 1 ยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตามที่บัญญัติในมาตรา 3 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินดังกล่าวจึงยังมีได้มีบุคคลได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดิน และยังคงเป็นป่าตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ การที่จำเลยที่ 1 ตัดฟันโค่นไม้ประดู่อันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ในที่ดิน ส.ป.ก. 4-01 ก. ของนายสะอาดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงเป็นความผิดฐานทำไม้หวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษามาเกี่ยวกับจำเลยที่ 1 นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย" พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 11, 73 วรรคหนึ่ง ให้บังคับโทษจำเลยที่ 1 และริบของกลางไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 ดูฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8371/2551 พนักงานอัยการจังหวัดอุดรธานี โจทก์นายประจวบ นวลมะ กับพวกจำเลย ป.พ.พ. ม. 1336 ป.ที่ดิน ม. 2 พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 ม. 26, ม. 36 ทวิ พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 ม. 4, ม. 11, ม. 73 พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 36 ทวิ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ใด ๆ ที่ได้มาก็เพื่อนำไปใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มิได้มุ่งหมายให้ ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์เช่นเดียวกับเจ้าของทรัพย์สินทั่วไปที่มีสิทธิตาม ป.พ.พ. มาตรา 1336 เมื่อที่ดินพิพาทเดิมเป็นป่าสงวนแห่งชาติเป็นที่ดินของรัฐ แม้ถูกเพิกถอนสภาพจากการเป็นป่าสงวนแห่งชาติอันเนื่องจากการดำเนินการตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 26 (4) ก็ยังคงเป็นที่ดินของรัฐอยู่ เพียงแต่เปลี่ยนประเภทของที่ดิน วัตถุประสงค์และการใช้ประโยชน์ในที่ดินและเปลี่ยนหน่วยงานของรัฐผู้ดูแลและใช้ประโยชน์ในที่ดินจากกรมป่าไม้เป็น ส.ป.ก. โดยให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา 36 ทวิ ยังคงเป็นที่ดินของรัฐตาม ป.ดิน มาตรา 2 ไม่อาจถือได้ว่า ส.ป.ก. เป็นบุคคลผู้ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทตามกฎหมายอื่นตาม ป.ที่ดิน มาตรา 3 (2) ที่ดินพิพาทจึงไม่มีบุคคลใดมาตามกฎหมายที่ดิน การที่ ส.ป.ก. ออกเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ก. ให้แก่เกษตรกรจึงเป็นเพียงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเท่านั้นไม่มีผลเปลี่ยนแปลงสถานะทางกฎหมายของที่ดินนั้น การที่ ส. ได้ที่ดินที่มีเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ก. มา ไม่อาจถือได้ว่าเป็นการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตาม ป.ที่ดิน มาตรา 3 (2) จึงยังมีได้มีบุคคลได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดิน และยังคงเป็นป่าตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4 (1) การที่จำเลยที่ 1 ตัดฟันโค่นไม้ประดู่อันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ในที่ดิน ส.ป.ก. 4-01 ก. ของ ส. โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงมีความผิดฐานทำไม้หวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาตโจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2545 เวลากลางวันก่อนเที่ยง จำเลยทั้งสองกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ จำเลยทั้งสองร่วมกันทำไม้โดยการตัด ฟัน โค่นล้มไม้ประดู่อันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ที่มีและขึ้นอยู่ในป่าท้ายหมู่บ้านป่าสัก ตำบลน้ำหมัน

อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ อันเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดงเยิงพาและป่าน้ำไคร้ แล้วตัดออกเป็นท่อน ๆ เพื่อแปรรูปและชักลากออกจากป่าต่อไป อันเป็นการทำให้เสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และโดยไม่ได้รับการยกเว้นใด ๆ ตามกฎหมาย จำเลยทั้งสองร่วมกันแปรรูปไม้ประดู่ท่อนดังกล่าว โดยการเลื้อนออกเป็นแผ่น ได้ไม้ประดู่แปรรูปจำนวน 11 แผ่น ปริมาตร 0.18 ลูกบาศก์เมตร ภายในเขตควบคุมการแปรรูปไม้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย และจำเลยทั้งสองร่วมกันมีไม้ประดู่อันยังมีได้แปรรูปจำนวน 10 ท่อน ปริมาตร 0.32 ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครองโดยไม่มีการจ่ายค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลขาย เหตุเกิดที่ตำบลน้ำหมัน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 14, 31, 35 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 7, 11, 47, 48, 69, 73, 74, 74 ทวิ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 และริบของกลาง จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 11 วรรคหนึ่ง, 73 วรรคหนึ่ง จำคุก 6 เดือน และปรับ 6,000 บาท ค่าให้การของจำเลยที่ 1 ในชั้นสอบสวนและทางนำสืบของจำเลยที่ 1 ในชั้นพิจารณาเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 หนึ่งในสาม คงจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 4 เดือน และปรับ 4,000 บาท ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ริบของกลางยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยที่ 1 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องจำเลยที่ 1 ด้วย คืบไม้ประดู่ที่ไม่ได้แปรรูป 10 ท่อน และไม้ประดู่แปรรูป 11 ท่อน กับรถยนต์กระบะหมายเลขทะเบียน บ-0321 อุตรดิตถ์ ของกลาง แก่เจ้าของนอกจากที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังยุติว่า ตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยที่ 1 ตัด ฟืน โคนล้มไม้ประดู่อันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ในที่ดิน ส.ป.ก. 4-01 ก. ของนายสะอาดซึ่งได้รับอนุญาตจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวและอยู่ในเขตการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามสำเนา ส.ป.ก. 4-01 ก. เอกสารหมายเลข 1 คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐานทำไม้หวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 หรือไม่ โจทก์ฎีกาว่า เอกสาร ส.ป.ก. 4-01 มิใช่หลักฐานแสดงถึงการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตามความหมายของมาตรา 3 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินที่นายสะอาดครอบครองอยู่จึงยังเป็นป่า การตัดฟันและโค่นไม้ประดู่ในที่ดิน ส.ป.ก. จึงถือว่าเป็นการทำไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ ปัญหาดังกล่าว พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 36 ทวิ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บรรดาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ใด ๆ ที่ ส.ป.ก. ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ หรือได้มาโดยประการอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ให้ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ และให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา 36 ทวิ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ใด ๆ ที่ได้มาก็เพื่อนำไปใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมิได้มุ่งหมายให้ ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์เช่นเดียวกับเจ้าของทรัพย์สินทั่วไปที่มีสิทธิใช้สอย จำหน่าย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336 เมื่อที่ดิน

พิพาทเดิมเป็นป่าสงวนแห่งชาติเป็นที่ดินของรัฐ แม้ถูกเพิกถอนสภาพจากการเป็น
ป่าสงวนแห่งชาติอันเนื่องจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ.2518 มาตรา 26 (4) ก็ตาม ก็ยังคงเป็นที่ดินของรัฐอยู่เพียงแต่เปลี่ยนประเภทของที่ดิน
วัตถุประสงค์และการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และเปลี่ยนหน่วยงานของรัฐผู้ดูแลและใช้ประโยชน์ใน
ที่ดินจากกรมป่าไม้เป็น ส.ป.ก. โดยให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ใน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 36 ทวิ ที่ดินพิพาทยังคงเป็นที่ดินของรัฐตาม
ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 2 ไม่อาจถือได้ว่า ส.ป.ก. เป็นบุคคลผู้ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดิน
พิพาทตามกฎหมายอื่นตามความหมายของประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 3 (2) ที่ดินพิพาทยังเป็น
ที่ดินที่มีได้มีบุคคลใดได้มาตามกฎหมายที่ดิน การที่ ส.ป.ก. ออก เอกสาร ส.ป.ก. 4-01 จัดสรรใน
ที่ดินของรัฐให้แก่เกษตรกรจึงเป็นเพียงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่อยู่ในเขตปฏิรูป
ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเท่านั้น ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงสถานะทางกฎหมายของที่ดินนั้น ดังนั้นที่นาย
สะอาดได้ที่ดินที่มีเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ก. ตามเอกสารหมายเลข 1 ยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นการได้มา
ซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตามที่บัญญัติในมาตรา 3 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน
ที่ดินดังกล่าวจึงยังมีได้มีบุคคลได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดิน และยังคงเป็นป่าตามมาตรา 4 (1)
แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ การที่จำเลยที่ 1 ตัดฟันโค่นไม้ประจักษ์อันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก.
ในที่ดิน ส.ป.ก. 4-01 ก. ของนายสะอาดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงเป็น
ความผิดฐานทำไม้หวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6
พิพากษามาเกี่ยวกับจำเลยที่ 1 นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย" พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 1
มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 11, 73 วรรคหนึ่ง ให้บังคับโทษจำเลยที่ 1
และริบของกลางไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษา
ศาลอุทธรณ์ภาค 6(สุทัศน์ ศิริมหาพฤกษ์-สบโชค สุขารมณ์-ชัยวุฒิ โลหะรัตนานนท์)แหล่งที่มา
เนติบัณฑิตยสภาแผนกหมายเลขคดีคำพิพากษาศาลชั้นต้นหมายเลขคดีแดง
ศาลชั้นต้นหมายเลขเหตุคำพิพากษา: โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2545 เวลาประมาณ 15.00 น.ที่
จำเลยทั้งสองกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ จำเลยทั้งสองร่วมกันทำไม้
โดยการตัด ฟัน โค่นล้มไม้ประจักษ์อันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ที่มีและขึ้นอยู่ในป่าท้ายหมู่บ้านป่า
สัก ตำบลน้ำหมัน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ อันเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดงเยี่ยงพาและ
ป่าน้ำไคร้ แล้วตัดออกเป็นท่อน ๆ เพื่อแปรรูปและชักลากออกจากป่าต่อไป อันเป็นการทำให้
เสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และโดยไม่ได้รับ
การยกเว้นใด ๆ ตามกฎหมาย จำเลยทั้งสองร่วมกันแปรรูปไม้ประจักษ์ท่อนดังกล่าว โดยการเลื้อนออก
เป็นแผ่น ได้ไม้ประจักษ์แปรรูปจำนวน 11 แผ่น ปริมาตร 0.18 ลูกบาศก์เมตร ภายในเขตควบคุมการ
แปรรูปไม้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย และจำเลย
ทั้งสองร่วมกันมีไม้ประจักษ์ยังมีได้แปรรูปจำนวน 10 ท่อน ปริมาตร 0.32 ลูกบาศก์เมตร ไว้ใน
ครอบครองโดยไม่มีรอยตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลขาย เหตุเกิดที่ตำบลน้ำหมัน
อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2484
มาตรา 4, 14, 31, 35 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 7, 11, 47, 48, 69, 73, 74, 74
ทวิ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 และริบของกลาง จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้น
พิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 11 วรรคหนึ่ง, 73
วรรคหนึ่ง จำคุก 6 เดือน และปรับ 6,000 บาท ค่าให้การของจำเลยที่ 1 ในชั้นสอบสวนและทาง

นำสืบของจำเลยที่ 1 ในชั้นพิจารณาเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 หนึ่งในสาม คงจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 4 เดือน และปรับ 4,000 บาท ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ริมของกลางยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยที่ 1 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องจำเลยที่ 1 ด้วย คืบไม้ประดู่ที่ไม่ได้แปรรูป 10 ท่อน และไม่แปรรูปแปรรูป 11 ท่อน กับรถยนต์กระบะหมายเลขทะเบียน บ-0321 อุตรดิตถ์ ของกลาง แก่เจ้าของ นอกจากนี้แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังยุติว่า ตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยที่ 1 ตัด ฟืน โคนล้มไม้ประดู่อันเป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ในที่ดิน ส.ป.ก. 4-01 ก. ของนายสะอาดซึ่งได้รับอนุญาตจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวและอยู่ในเขตการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามสำเนา ส.ป.ก. 4-01 ก. เอกสารหมายเลข 1 คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐานทำไม้หวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 หรือไม่ โจทก์ฎีกาว่า เอกสาร ส.ป.ก. 4-01 มิใช่หลักฐานแสดงถึงการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตามความหมายของมาตรา 3 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินที่นายสะอาดครอบครองอยู่จึงยังเป็นป่า การตัดฟันและโค่นไม้ประดู่ในที่ดิน ส.ป.ก. จึงถือว่าเป็นการทำไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ ปัญหาดังกล่าว พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 36 ทวิ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บรรดาที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ใด ๆ ที่ ส.ป.ก. ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ หรือได้มาโดยประการอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ให้ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ และให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา 36 ทวิ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ใด ๆ ที่ได้มาก็เพื่อนำไปใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมิได้มุ่งหมายให้ ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์เช่นเดียวกับเจ้าของทรัพย์สินทั่วไปที่มีสิทธิใช้สอย จำหน่าย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336 เมื่อที่ดินพิพาทเดิมเป็นป่าสงวนแห่งชาติเป็นที่ดินของรัฐ แม้ถูกเพิกถอนสภาพจากการเป็นป่าสงวนแห่งชาติอันเนื่องจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 26 (4) ก็ตาม ก็ยังคงเป็นที่ดินของรัฐอยู่เพียงแต่เปลี่ยนประเภทของที่ดิน วัตถุประสงค์และการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และเปลี่ยนหน่วยงานของรัฐผู้ดูแลและใช้ประโยชน์ในที่ดินจากกรมป่าไม้เป็น ส.ป.ก. โดยให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 36 ทวิ ที่ดินพิพาทยังคงเป็นที่ดินของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 2 ไม่อาจถือได้ว่า ส.ป.ก. เป็นบุคคลผู้ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทตามกฎหมายอื่นตามความหมายของประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 3 (2) ที่ดินพิพาทยังเป็นที่ดินที่มีได้มีบุคคลใดได้มาตามกฎหมายที่ดิน การที่ ส.ป.ก. ออก เอกสาร ส.ป.ก. 4-01 จัดสรรในที่ดินของรัฐให้แก่เกษตรกรจึงเป็นเพียงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเท่านั้น ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงสถานะทางกฎหมายของที่ดินนั้น ดังนั้นที่นายสะอาดได้ที่ดินที่มีเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ก. ตามเอกสารหมายเลข 1 ยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตามที่บัญญัติในมาตรา 3 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ที่ดินดังกล่าวจึงยังมิได้มีบุคคลได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดิน และยังคงเป็นป่าตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ การที่จำเลยที่ 1 ตัดฟันโค่นไม้ประจักษ์เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ในที่ดิน ส.ป.ก. 4-01 ก. ของนายสะอาดโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงเป็น ความผิดฐานทำไม้หวงห้ามโดยมิได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษามาเกี่ยวกับจำเลยที่ 1 นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย" พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 11, 73 วรรคหนึ่ง ให้บังคับโทษจำเลยที่ 1 และริบของกลางไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษา ศาลอุทธรณ์ภาค 6 ศูนย์อำนวยการจังหวัดอุดรธานีเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8371/2551 พนักงานอัยการจังหวัดอุดรธานีโจทก์นายประจวบ นวลมะ กับพวกจำเลย ป.พ.พ. ม. 1336 ป.ที่ดิน ม. 2 พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 ม. 26, ม. 36 ทวิ พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 ม. 4, ม. 11, ม. 73 พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 36 ทวิ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ใด ๆ ที่ได้มาก็นำไปใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มิได้มุ่งหมายให้ ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์เช่นเดียวกับเจ้าของ ทรัพย์สินทั่วไปที่มีสิทธิตาม ป.พ.พ. มาตรา 1336 เมื่อที่ดินพิพาทเดิมเป็นป่าสงวนแห่งชาติเป็น ที่ดินของรัฐ แม้ถูกเพิกถอนสภาพจากการเป็นป่าสงวนแห่งชาติอื่นเนื่องจากการดำเนินการตาม พ.ร.บ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 มาตรา 26 (4) ก็ยังคงเป็นที่ดินของรัฐอยู่ เพียงแต่เปลี่ยนประเภทของที่ดิน วัตถุประสงค์และการใช้ประโยชน์ในที่ดินและเปลี่ยนหน่วยงาน ของรัฐผู้ดูแลและใช้ประโยชน์ในที่ดินจากกรมป่าไม้เป็น ส.ป.ก. โดยให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เพื่อใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา 36 ทวิ ยังคงเป็นที่ดินของรัฐตาม ป.ดิน มาตรา 2 ไม่อาจถือได้ว่า ส.ป.ก. เป็นบุคคลผู้ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทตามกฎหมายอื่นตาม ป.ที่ดิน มาตรา 3 (2) ที่ดินพิพาทจึงไม่มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน การที่ ส.ป.ก. ออกเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ก. ให้แก่เกษตรกรจึงเป็นเพียงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินเท่านั้นไม่ มีผลเปลี่ยนแปลงสถานะทางกฎหมายของที่ดินนั้น การที่ ส. ได้ที่ดินที่มีเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ก. มา ไม่อาจถือได้ว่าเป็นการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตาม ป.ที่ดิน มาตรา 3 (2) จึงยัง มิได้มีบุคคลได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดิน และยังคงเป็นป่าตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4 (1) การที่จำเลยที่ 1 ตัดฟันโค่นไม้ประจักษ์เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ในที่ดิน ส.ป.ก. 4-01 ก. ของ ส. โดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงมีความผิดฐานทำไม้หวงห้ามโดยมิ ได้รับอนุญาตโจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2545 เวลากลางคืนก่อนเที่ยง จำเลยทั้งสอง กระทำความผิดต่อกฎหมายหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ จำเลยทั้งสองร่วมกันทำไม้โดยการตัด ฟัน โค่นล้มไม้ประจักษ์เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ที่มีและขึ้นอยู่ในป่าท้ายหมู่บ้านป่าสัก ตำบลน้ำหมัน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรธานี อันเป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดงเยิงพาและป่าน้ำไคร้ แล้ว ตัดออกเป็นท่อน ๆ เพื่อแปรรูปและชักลากออกจากป่าต่อไป อันเป็นการทำให้เสื่อมเสียแก่สภาพ ป่าสงวนแห่งชาติโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่และโดยไม่ได้รับการยกเว้นใด ๆ ตามกฎหมาย จำเลยทั้งสองร่วมกันแปรรูปไม้ประจักษ์ก่อนดังกล่าว โดยการเลื้อนออกเป็นแผ่น ได้ไม้ ประจักษ์แปรรูปจำนวน 11 แผ่น ปริมาตร 0.18 ลูกบาศก์เมตร ภายในเขตควบคุมการแปรรูปไม้โดยไม่ ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย และจำเลยทั้งสองร่วมกันมิได้ ประจักษ์ยังมีได้แปรรูปจำนวน 10 ท่อน ปริมาตร 0.32 ลูกบาศก์เมตร ไว้ในครอบครองโดยไม่มี รอยตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลขาย เหตุเกิดที่ตำบลน้ำหมัน อำเภอท่าปลา จังหวัด

อุดรดิตถ์ ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 14, 31, 35
 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 4, 7, 11, 47, 48, 69, 73, 74, 74 ทวิ
 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 และริบของกลาง จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้น
 พิพากษาว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 11 วรรคหนึ่ง, 73
 วรรคหนึ่ง จำคุก 6 เดือน และปรับ 6,000 บาท คำให้การของจำเลยที่ 1 ในชั้นสอบสวนและทาง
 นำสืบของจำเลยที่ 1 ในชั้นพิจารณาเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้
 ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 หนึ่งในสาม คงจำคุกจำเลยที่ 1 มีกำหนด 4 เดือน และปรับ
 4,000 บาท ไม่ปรากฏว่าจำเลยที่ 1 เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มี
 กำหนด 2 ปี ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ริบของกลาง
 ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 2 คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยที่ 1 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6
 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องจำเลยที่ 1 ด้วย คืบไม้ประคูดี้ไม่ได้แปรรูป 10 ท่อน และไม้ประคูดี้
 แปรรูป 11 ท่อน กับรถยนต์กระบะหมายเลขทะเบียน บ-0321 อุดรดิตถ์ ของกลาง แก่เจ้าของ
 นอกจากที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อม
 วินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้เถียงกันในชั้นฎีการับฟังยุติว่า ตามวันเวลาและ
 สถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยที่ 1 ตัด ฟัน โคนล้มไม้ประคูดี้เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ในที่ดิน
 ส.ป.ก. 4-01 ก. ของนายสะอาดซึ่งได้รับอนุญาตจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 (ส.ป.ก.) ให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวและอยู่ในเขตการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 ตามสำเนา ส.ป.ก. 4-01 ก. เอกสารหมายเลข 1. คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า
 จำเลยที่ 1 กระทำความผิดฐานทำไม้หวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้
 พ.ศ.2484 หรือไม่ โจทก์ฎีกาว่า เอกสาร ส.ป.ก. 4-01 มิใช่หลักฐานแสดงถึงการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์
 ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตามความหมายของมาตรา 3 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินที่นาย
 สะอาดครอบครองอยู่จึงยังเป็นป่า การตัดฟันและโค่นไม้ประคูดี้ในที่ดิน ส.ป.ก. จึงถือว่าเป็นการ
 ทำไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ ปัญหาดังกล่าว พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 พ.ศ.2518 มาตรา 36 ทวิ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บรรดาที่ดินหรือสิ่งหาริมทรัพย์ใด ๆ ที่ ส.ป.ก.
 ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ หรือได้มาโดยประการอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ใน
 การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มิให้ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ และให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อ
 ใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา 36 ทวิ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้
 ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือสิ่งหาริมทรัพย์ใด ๆ ที่ได้มาก็เพื่อนำไปใช้ในการ
 การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมิได้มุ่งหมายให้ ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์เช่นเดียวกับเจ้าของทรัพย์สิน
 ทั่วไปที่มีสิทธิใช้สอย จำหน่าย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1336 เมื่อที่ดิน
 พินาศเดิมเป็นป่าสงวนแห่งชาติเป็นที่ดินของรัฐ แม้ถูกเพิกถอนสภาพจากการเป็น
 ป่าสงวนแห่งชาติอันเนื่องจากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 พ.ศ.2518 มาตรา 26 (4) ก็ตาม ก็ยังคงเป็นที่ดินของรัฐอยู่เพียงแต่เปลี่ยนประเภทของที่ดิน
 วัตถุประสงค์และการใช้ประโยชน์ในที่ดิน และเปลี่ยนหน่วยงานของรัฐผู้ดูแลและใช้ประโยชน์ใน
 ที่ดินจากกรมป่าไม้เป็น ส.ป.ก. โดยให้ ส.ป.ก. เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เพื่อใช้ในการ
 การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามมาตรา 36 ทวิ ที่ดินพิพาทยังคงเป็นที่ดินของรัฐตาม
 ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 2 ไม่อาจถือได้ว่า ส.ป.ก. เป็นบุคคลผู้ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดิน
 พินาศตามกฎหมายอื่นตามความหมายของประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 3 (2) ที่ดินพิพาทยังเป็น

ที่ดินที่มีได้มีบุคคลใดได้มาตามกฎหมายที่ดิน การที่ ส.ป.ก. ออก เอกสาร ส.ป.ก. 4-01 จัดสรรในที่ดินของรัฐให้แก่เกษตรกรจึงเป็นเพียงหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเท่านั้น ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงสถานะทางกฎหมายของที่ดินนั้น ดังนั้นที่นายสะอาดได้ที่ดินที่มีเอกสาร ส.ป.ก. 4-01 ก. ตามเอกสารหมายเลข 1 ยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตามที่บัญญัติในมาตรา 3 (2) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ที่ดินดังกล่าวจึงยังมีได้มีบุคคลได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดิน และยังคงเป็นป่าตามมาตรา 4 (1) แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ การที่จำเลยที่ 1 ตัดฟันโค่นไม้ประจักษ์เป็นไม้หวงห้ามประเภท ก. ในที่ดิน ส.ป.ก. 4-01 ก. ของนายสะอาดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงเป็นความผิดฐานทำไม้หวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ฯ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษามาเกี่ยวกับจำเลยที่ 1 นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย" พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยที่ 1 มีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 11, 73 วรรคหนึ่ง ให้บังคับโทษจำเลยที่ 1 และริบของกลางไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6

องค์คณะ

สุทัศน์ ศิริมหาพฤกษ์ · สบโชค สุขารมณ์ · ชัยวุฒิ โลหิตรานนท์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/8371/2551>